

NATUR-RESERVATER, NATURMINNER. Geologinytt nr. 4, 1974.

Av Johannes A. Dons.

Under denne overskrift kunne en fortsette omtale av dr. H. Reusch og sitere fra hans artikkel i Naturen 1909 om Naturbeskyttelse:

. . . . man taler om . . . »naturminde-merker», et ord dannet i lighed med »fortidsminde-merker». »Naturbeskyttelse som nu ved lov og forordninger er sikret i omtrent alle civiliserede lande har et meget større omraade end her antydet. Det geografiske selskab har optaget denne sag: professor Wille har holdt foredrag derom i selskabet og vil give en utredning i dets aarbog. Der er af selskabet nedsat en komité for at sætte statsmyndighederne i bevægelse. Ligesaa viktig er det, at interessen vækkes hos almedheden ud over landet. Det forekommer mig at museerne i Kristiania, Stavanger, Bergen og Trondhjem og Tromsø og kanskje andre institu-

tioner maatte kunne paatage sig hvert i sit strøg at bidrage til løsningen af de opgaver, som foreligger for naturbeskyttelsen.»

Nedenfor er omtalt bl.a. Jutulhogget og Bigganjarga. Reusch har artikler med tegninger om disse stedene i Naturen 1878, NGU 79 (1919) for førstnevnte, og Bigganjarga beskrives i Naturen 1891 og NGU 1 (1891).

Vi har fått utlånt fra Miljøverndepartementet et maskinskrevet hefte »Oversikt over områder og forekomster som er fredet eller vernet etter naturvernloven, samt områder og forekomster som er administrativt fredet», ajourført pr. 15. mai 1974. Oversikten inneholder data om ca 400 objekter, vesentlig enkeltstående trær. Det er angitt bl.a. registreringsnr. (kommune nr., identifikasjonsbokstaver

VI SENDER OVER HELE LANDET, BE OM KATALOG!

FORM
OG
FARGE
A.S.

SLIPEUTSTYR

RÅSTEN

SKIVER

INNFATNINGER

KONNERUDGT. 2, 3000 DRAMMEN

Telf. (03) 81 73 12

ÅPNINGSTID: MANDAG, TIRSDAG og ONSDAG 8.30 – 15.30
LØRDAG 10.00 – 15.00

og løpenr.), fredningsdato, navn, kommune og areal. Nedenfor er gjengitt de objekter som er av *spesiell geologisk interesse*.

Nasjonalparker og landskapsvernområder er ikke tatt med i denne listen, men vi vet jo at også de inneholder (oftest uspesifiserte) geologiske fenomener som har bidradd til at områdene ble vernet. Kartblad og UTM koordinater angitt i heftet, er heller ikke tatt med nedenfor.

Reservater:

0432 RM 017, 18.12.59, Jutulhogget, Rendalen, 1000 da.

0628 RN 005, 20.06.19, Tofteholmen, Hurum, 110 da.

1424 RN 009, 08.02.24, Vesttisfossen, Fosselva, Årdal.

0726 MG 194, 17.04.70, »Låven», Brunlanes.

0726 MG 201, 13.04.73, Skedsundskjærne, Brunlanes.

1101 MG 200, 25.02.72, »St. Olavsormen», Eigersund.

1833 MG 061, 23.10.31, Kalkstensgrotter (1), Rana.

1833 MG 182, 06.01.67, Kalkstensgrotter (2), Rana.

2027 MG 183, 06.01.67, Bigganjarga, Nesseby, 12 da.

2020 MG 186, 19.05.67, Roddines, Porsanger, 1000 da.

Midlertidig vern ifølge Naturvernloven, (står ikke i listen):

1973, Ripa, Tynset, 2,5 kvadratkilometer.

Forvaltningsmyndighet er angitt således:

Jutulhogget – Hedmark fylkesskogkontor, Låven og Skudesundskjærene – Mineralogisk-Geologisk Muesum, Oslo. Kalksteinsgrotter (1) – Nord Helgeland skogforvaltning, Kalksteinsgrotten (2) – Nordland fylkesskogkontor, Bigganjarga og Roddines – Geologisk avd., Tromsø Museum.

Spesielle opplysninger.

For Låven og Skudesundskjærene er anført: sjelden geologisk forekomst. »St. Olavsormen»: egenartet grusrygg (esker). Kalksteinsgrotter (1) omfatter: Fikhauggrotten, Kamplihulen, Granlunggrotten, Avadalsgrotten, Bredekgrotten. Kalksteinsgrotter (2) omfatter: Hammernesgrotten, Risahullet, Larshullet, Lapphullet, Persgrotten, Olavsgrotten, Krystallgrotten. Bigganjarga er karakterisert som »Eokambrisk morenekonglomerat». Ved Roddines er anført »strandvoller». Ripa i Tynset kommune, den siste lokalitet som er kommet til, er av høy verneverdi p.g.a. strandvoller ved den bredeste sjøen som fantes der ved istidens avslutning.

BJØRN STRØMNÆS **mineraler – engros**

MINERALER

AGATER

RÅSTEIN

*Prisliste til registrerte
forhandlere*

**ADRESSE: BLINDERNVN. 4,
OSLO 3**

TLF. (02) 56 25 12